

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Fényes ALARCZOS BAL
a „BIKA” vendéglőben
KEDDEN, február 6-án.
6-án. KEZDETE 8 órakor.

Kiadó.
Fekete Istvánné által
nyelviség, értekezhetni
ter ügyvédnél fő-
4. sz. a.

Lajos ur házában.

hasonló készítmény felett
el bírnak e en pastillák, me-
nden ártalmas állagú mentek;
jobb sikerrel alkalmaztatnak al-
betegségeknel — váltólóznál,
egéségeknél, bőr, szem, agy, száj-
gegnél, gyermekek és női be-
knél; könnyen hajtó és vér-
egy gyógyszer sem kedvezőbb
matlanabb a

ÁST

voltuknál fogva gyermekek
os bizonyítványa által lettek
kr. Egy csomag, mely 8 ska-
eke zum heil. Leopold* nem
siker nélküli, sőt ártalmas
Egyenesen Neustein-féle
ezek s a használati utasítás
nak ellátva.

Ph. Stadt, Ecke der
sse
ereset bélyegmentesen. (9.)

e. o. általános
esetek ellen
BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ÉCSBEN.

tett alaptőkéje: Egy millió frt o. é.

ag elfogad:

akint való biztosításokat
és pedig minden testi baleset
biztosítottat hivatásában vagy azon
egy utközben érheti.

ly bankár, orvos, ügyvéd, irodai
nok, ha a biztosítást 5 évre köti
000 frt. halál és munkaképte-
esetére 11 frtot évi-díj lefizetése
biztosítást magának. — Több
attal járó hivatású egyénekre
díj megfelelő arányban drágább

leges biztosításokat
ban, vagy más iparvállalatnál
menyi egyént hivatászerű fog-
riása közben érhető testi bal-

országi vezérügynökség.

BUDAPEST,
ya-utca, 10. sz.
ügnök: Feischl Fülöp és. fia.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Égy évre 10 frt — kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 — 50
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető min-
den küldemény főpíacz, Vevőny-
lak földszint, a szerkesztőségbe
bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj.
CSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postahivatalok
utján.

Függetlenségi párti képviselőtársaimhoz.

Budapest, február 3.

Tisztelt barátim!
A lapok néhány nap óta kedvteléssel hirdetik pártunknak szakadását, bomlását, sőt végpusztulását is. Pártunk egyik tagját a másik ellenébe állítják, izgatják, majd kisebb, majd nagyobb kárórámmal, tévútra iparkodván vezetni az olvasó közönséget. Sőt a Kolozsvárt megjelenő »Ellenzék« február 1-sői számában az első cikkben és a lap végén a »Legújabb« rovatban már azzal is fellármázza az országot, mintha képviselőtársaink új programm megá-
llapításán fáradoznának és mintha a párt-
körből negyvenen-ötvenen ki fognának lépni.

Bocsássanak meg, hogy habár a lapok e híreit nem hiszem, mégis kérést intézhessek hozzátok.

Pártunknak, a függetlenségi pártunk programja ez:

»Magyarország legyen önálló független magyar állam, mely minden idegen beavatkozástól menten intézze minden ügyeit, mely teljes önállósággal bírjon a közigazgatás és igazságszolgáltatáson kívül a hadügyi-, pénzügy-, külügyi és a közgazdászati minden ügyekben.«

E programm nem egyetlen egy napnak, de több éveken át meggondolt, megvitattott tanácskozásainak következménye. Több értekezletnek, országos népgyűléseknek megállapodása, határozata ez.

Megvitattuk azt is nem egyszer, de igen sokszor, vajjon a »fejedelem ugyanazonossága« ne vételessé-e fel, ne tételessé-e ki a programmba? De mert 1874-től fogva az értekezlet és az 1874-ik, ugyiszinthez 1881-ik évi országosan egybehívott és összejött népgyűlések is oda nyilatkoztak, hogy nem kell, nem szükséges fölvenni, nem is vettük föl. Nem vettük föl, mert a majdnem egyhangú megállapodások azt kívánták, hogy az 1874-beu megállapított programm maradjon meg úgy, hogy ahoz semmi hozzá ne tételessé, abból semmi el ne vételessé. Nem vettük föl, mert ez által fejeztetik ki a magyar nemzetnek azon kiirtatlan törekvése, hogy állami önállóságának, függetlenségének kivívása előtte azon cél, a mely semmi föltételhez kötve nincs, a mely előtt minden egyéb tekinteteknek háttérbe kell vonulniok.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

OH ERIN EMLÉKEZZ

— MOORE TAMÁS. —
Oh Erin emlékezz a dicső napokra,
Mikor véres csatán küzdtek hőseid.
Büszke fejük felett a kardot forgatva
Győztesen üzték az ellen seregét.
Élül ment királyod, lobogója lengett,
Vezette csatára a sok lovagot,
Mikor zöld gyémántod czéda idegennek
Koronájában hajh! még nem rayyogott.
A mikor a halász, csendes, holdas este
Álmokat álmodni a tengerre száll,
A habok szétválnak és ime előtte
Rögen elfelejtett csodás város áll.
Az emlékezt is időről-időre
Az idők hullámait így választotta szét,
S elültlyedt dicsőség fölmerült képe
Hévítsz tettekre az utód szivét.

Inczeédi László.

A nagybácsi párbaja.

Beszély.
Irta: Didier Ede.
— Nem akarják önk a Longineaut megmászni? E kérdést a Párisból Bordeauxba menő gyorsposta vezetője intézte a kocsiában ülő két utashoz.
— Az utasok egyike, egy haragos kinézésű öreg, dörmögve adott választ és behuzódott szögletébe. A másik, körülbelül huszonöt éves fiatal ember, a nagy meleg da-

Ime tisztelt barátim! ezért kérek én benneteket, védjétek meg e programmot! Ne változtassa azt meg, ne iparkodjék azt megváltoztatni senki a függetlenségi pártban.

Maradjunk mind hivei e programmnak; maradjunk tagjai a pártkörnek, hogy vállalva, győzelemre segítünk, hazánknak önálló állami függetlenségét.

Győzzük le még ellenszenveinket is!

Ha van baj e pártkör beléletében, iparkodjunk azt orvosolni, megszüntetni. Indítványozzuk ott mindazt, a mi a pártunk egyöntetűségére, terjedésére, munkásságára, tekintélyére nézve szükséges. Hozzuk meg az e végett szükséges határozatokat és én nem hiszem, nem hiszem, hogy azok, a kik ezek ellen véténének, le ne vonnák azoknak következtét is magokra nézve. Nem hiszem, hogy midőn a nemzet annyira megbecsült minket bizalmával, hogy mint tekintélyes párt küzdhetünk érte, akadhatnának, a kik a nemzetnek, a választóknak e megbecsülésére érdemesek is ne kívánának maradni.

Tisztelt barátim! Midőn évek előtt csekélyebb számban valánk a nemzeti függetlenség képviselői, akkor is menthetlen hiba lett volna a függetlenségi programm változtatása és a pártszakítás. Most midőn közel százan küzdünk győzelemre juttatni a függetlenség zászlóját; midőn többségre jutásunk csekély idő kérdése; — most nemzeti létünk elleni bűn volna az.

Tisztelve szerető barátotok:

Madarász József.

Közölvén velem barátom Madarász József fentirt szövegét, én mint a párt legöregebb tagja, annak elfogadását, a sokat szenvedett haza nevében szívem mélyéből ajánlom.

Öszinte barátotok: **László Imre.**

Debreczen, febr. 5.

— Kossuth Lajos nagy becsü irataiból, folytatja a »Pesti Napló« kiváló érdeklő közléseit. Adjuk itt abból a következő sorokat: A megyei szerkezet alkotmánykörü hatóságának s közigazgatási önkormányzatának megcsönkítási, melyekre vázlatosan rá mutattam, a törvényhatósági közeletnek megszibaddását s vele a haza politikai nagy érdekei iránt érdeklődés megfoghatóságát vonták maguk után. Ez oly körjel, mely a nehéz megpróbáltatások esélyével fenyegetett haza jövődjére való tekintetből engem még a jelen sanyaruságainál

is jobban aggaszt. Szeretnék aczel lenni, mely a hazafiasság tüzkövéből a szunnyadó érélynek, hacsak egy szikráját is kinógatja, hogy azokban, kikben megvan a tehetség, ébredjen fel az akarat, vállalt válhöz vetve munkához látni, nehogy e veszélyes körjel apathiává mérgesedjék. Ne nevésem ki az olvasó, hogy én tebetetlen hontalan öreg, ki annyi erővel sem bír otthonra, hogy egy szalmaszálat felemelhessem, aczel szerepről álmodozom. Tudom, hogy alom; de hát aggodom mondhatlanul.

— Az osztrák Landwehr újjászervezéséről szóló törvényjavaslat már készen van. Legfontosabb intézkedései a következők: A honvédség létszáma háboru esetére legalább 138,000 emberben állapítatik meg. Háboru esetén oly honvédek, a kik a hadseregben szolgáltak, — azon esetre, ha a tartalékok is behivatnak — a hadseregbe ismét besorozhatók. Az oly honvédek, a kik még nem szolgáltak, béke idején is egy évi szolgálatra kötelezhetők a célból, hogy a keretek képezése lehetővé váljék. Az első kiképzésre a gyalogságnál két hónap, a lovasságnál három hónap van megállapítva.

A ref. egyház jövője.

Debreczen, febr. 4.
Végezet és kezdet találkozott össze; a mult és jövő között állunk, hol emlékeztünk önkénytelen felidézé az áttelt eseményeket és a tudni vágyó elme szeretné fellebbenteni a jövő titkos fátyolát.

A leléptet presbyterium nyugodtan és a kötelességet hiven betöltő ember önértével tekinthet vissza a multba, mert megtette mindazt, a mit a körülmények kötelességgül szabtak elébe s a minek végrehajtása módjában állott. Gondjai és vezetése alatt az anyagi és szellemi ügyek fejlődésében, a közérköcs és oktatásügy terén fokozatos és egészséges haladásra hivatkozhatik, minek előidézésében vallása iránti munkás szeretetének és hűségének, egyházi intézményei iránt való lelkesültségének adta kétségbevonhatlan jeleit. Legyen hű és lelkes tevékenységért jutalma a közéletismerés és a jó emberek tisztelete, szeretete!

Az új egyháztanácsra nagy és igen fontos feladat vár, mert az ő teendője lesz az egyházi életet zökkenés vagy rázkódás nélkül amaz új pályára áttérlni, melyet a lefolyt zinat alkotott számára; s a midőn az új élet szerencsésen megindul gondos vezetése alatt; feladata akkor lép elő fokozatos mérvben, mert helyzete, hasonlítani fog ama hadtést előnyomulásához, melynek nemcsak az előtte álló természetes akadályok leküzdése után lehet ujjabb-ujabb tért hatalmába keríteni, hanem folyton ügyelnie is kell, hogy az ellen-

ségnek valamely véletlen támadása esetében kockára ne jusson kivívott előnye, vagy épen meg ne semmisíttessék harczképessége. Igen, mert köztudomásu, hogy az autonomia szoros kapcsolatából elvonatott az oktatásügy s ez elválasztás megkönnyíté a kormánynak. hogy szazados politikáját követve elvalahára halálos csapást mérjen felekezeti iskolaiügyi öreundenkezesi jogu ellen. Épen ezért első és legszentebb feladata a hely. hitv. egyház presbyteriumainak az éber órállás és veszély esetében a védekezés minden szabatos eszközeinek bátor felhasználása az iskolaiügyi autonomia megvédése érdekében, nemcsak azért, mert őseinknek e véren szerzett drága kincse szent hagyomány reánk nézve, melynek megtartására a hála és kegyelet szent értelme kötelez, hanem azért is, mert ha iskolaiügyi autonómiaunk elvész, elvesztjük az egyházi élet fejlődésének és virágzásának leghatalmasabb eszközet: a vallás, a hit, a tiszta erkölcs, az egyház és intézményei iránt való szeretet és érdeklődés szent érzelmeinek ápoló és fejlesztő melegágyát. A rést, mely iskolai autonómiaunkon a közel multban törtétt, ellensúlyozza az egyház kormányzóinak ébersége, lelkes érdeklődés és hű ragaszkodása, akkor megtartjuk azt, a mit megtartani életfeladatunk.

Ez éber órállás mellett nem kisebb feladata lesz az új egyháztanácsnak a meglevő egyházi intézmények gondos fejlesztése: az anyagiak gyarapítása, az oktatásügy előbbrevitele nagy és nehéz munkával nehezül vállalra, melynek emberlét meg kell felelnie, mert ezek az egyházi élet haladásával szorosan össze vannak forrva. E téren vár reá a csendes, de kitartó és lelkes munkásság szerepe, ha azt akarja, hogy nyugodt önértéssel tekinthessen majd vissza megbízatása leteltével az eltöltött időre.

De lesz teendője a vallásos élet, a közérköcs terén is. Mai napsg nagyon felburjánzott a vallástalanság, hitközöny: templomaink üresek a nagyobb ünnepeken is, a vallásos buzgóság tetekben nyilvánulni hanyatlott, a társas-és magánéletben erkölcsi szabadoosság szomorú jelei tapasztalhatók felebbb gyakran; mindez egészségtelen állapotokban a javítás, alkotás az egyháztanácsnak nehéz, de nemes és szép hatáskörébe tartozik. »Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görnyed;« nagy igazság ugy nemzeti, mint egyházi szempontból. Ezért legyen az egyháztanács elsőben ugy magán, mint társadalmi és egyházi életében ama tiszta folyam, mely a

— Dehogy!
— Holnap reggel étkezhetik Bloisban és Orleansban is, mig lovakat váltunk.

Az utas elégedetlen volt a felelettel; leült szögletébe és szivarfüstjével vigasztalta magát.

A mellette ülő kis öreg elaludt, mig a lovak lépésben mentek, a kocsi gyorsabb gurulása s talán utitársának élénk mozgása is felebreztették.

— Egészen össze vagyok törve, — dörmögé. — E támlány végtelen kényelmetlen.

Es egy nagy mappát elővonna, utitársa felőli oldalára helyezte, ki minden mozdulatára ügyelt.

— Megcsiptek, — gondolá a szivarozó. — A vörös megcsalt. Ez kétségkívül rendőrbiztos, uti köpenybe rejtőzve. — Ah! akasztani való, azt hiszed, talán Bordeauxban egyenesen a börtönbe vihetsz holnapután, a kocsirol leszállva. Kettőnkön áll a vásár! Te Cahurac Lajost keresed, már pedig most Ronty Edmundot fogod találni, megnevezheted utilevelem. Ah! de miért izeg-mozog e jó ember ennyire? Megörült, vagy más betegség van?

Az öreg fészkelődni kezdett.
— Piha! mily kellemetlen illat! — mond szeméit meresztgetve. — Ah, ön füstöl! — folytatól mérgezen, midőn észrevelte utitársa szájában a szivart.

— Kétségkívül! önnek talán alkalmatlan? — Végteletni!

— Ha csak ez a baj, leeresztem a kocsi ablakát, — szóló s azután magában folytató: Ah! gonosz csont, beszédbbe akarsz velem eszkekedni.

S nem figyelve az öreg sopánkodásaira, megdült a kocsiában, oly fustfellebbe burkolva

telen, hogy e hallgatag utas valami rendőr, kit nyomomba küldenék. Mily kiálthatatlan! Mintha nem volna biztos azonosságmórról, beszédbbe akar velem bocsátkozni, de csak üljek be a kocsiába, egy szót sem szolok többé Bordeauxig. Ez elhatározás után a kocsivezető felé fordult, kit magán beszédbbe alatt vagy tiz lépésre elhagyott.

— Kaphatok még egy szivart? kérdé.
— Szívesen uram.
— Hányadika van ma?
— 1840 augusztus 24-ike, Szent Lajos napjának előestéje.

— Ön bordeauxi?
— Ott születtem uram.
— Akkor hát jól ismeri a várost?
— Mint a »Miatyánkot.«
— Mikor érkezünk meg?
— Holnapután tizenkét és egy óra közt.
— Hát a »Jeune-Eduard« hánykor indul tengerre?

— A »Jeune-Eduard« várjon csak uram — szóló a kocsivezető gondolkodva. Jeune-Eduard, nem a három árboczos és 450 tonnár hajó az, mely Havannába indul?

— Az. Es e hajó nem indulna holnapután?
— Azt hiszem indul.
— Hány órakor?
— A bordeauxiak tudják biztosan az órákat. A tenger három órakor legnagyobb. A hajó nem indul négy előtt.

— Köszönöm.
— Üljon fel a kocsiára, már fenn vagyunk a hegyen.
— Vezető, még egy szót! Hol reggelizünk?
— A gyorspostán nem reggelizünk.

tiszta erkölcsnek, egyház iránti áldozó szeretetnek, munkás vallásosságának üdítő és tápláló cseppjeit átszivárogtassa egész városunk magán- és közéletébe. Ha ezt teszi, a legnagyobb és legnehezebb munkát végezte, de egyszerűen mind úgy hazánk, mint egyházunk elismerését és halálját biztosítja számára.

Nagy és nehéz hát a feladat, melylyel az új egyháztanácsnak meg kell küzdenie; de nyugodtan tekintünk a jövőbe, mert tudjuk, hogy az új egyháztanács egytől-egyig mind lelkes, vallásos, áldozni és tenni kész férfiakból áll, kik nemes hivatásuk tudatának magaslátán állanak. Epen azért szívünk melyébe üdvözljük az új egyháztanács megalakulását s áldást kívánunk nemes buzgalma és tevékenységére!

A debreczeni ref. egyház új egyháztanácsának alakuló gyűlése folyó hó 4-én délelőtt a legszebb reményekre jogosítólag folyt le, a mennyiben nem volt egyetlenegy tárgy sem, melyben a nézeteltérések vitaközét idéztek volna elő. A tisztviselők egytől-egyig közfelkiáltással lettek megválasztva s lelkes éljenzések között igattattak be hivatalaikba. Ott, hol a tisztviselőkar és egyháztanácsosok közt ily bensős bizalom és ragaszkodás uralkodik; hol a testület minden tagját egy akarat, közlelkésültség kapcsolja össze; ott a közügy fejlődésének, az összhangzó működés áldásának elmaradni lehetetlen. Legyen ez egység, egyetértés állandó és gyümölcsöző!

Az egyháztanácsosok templom előtt gyülekeztek össze az egyház tanácsstermében, honnan testületileg vonultak a nagy templomba, hol ez ünnepélyes alkalomra egyik segédlelkészünk tartott dérekaas bói praedicationt a farsangban. Innen az egész testület visszatért a tanácssterembe, hol csakhamar megjelent az egyház közszertetben álló főgondnoka és Révész Bálint püspök. A püspök aztán előadva a lefolyt választás eredményét, üdvözli az újonnan választott presbytereket és alakulásra hívja fel az egyháztagokat. Előbb azonban az a kérdés lett fölvetve, hogy az egyházi egyháztanács szervezését, de a tisztviselők hivatali idejét nem állapítják meg; a miért indítványozó 6 évet ajánl elfogadni, a mi közakaratlan határozattá is emeltetett. Ezután a tisztviselők kiáltottak ki egyhangulag: főjegyzővé: Somogyi Pál tanár; aljegyzővé: Jenei Miklós; gondnokká: Rab László; pénztárnokká: Jenei József; ellenőrre: Győri Elek; számvérvővé: Bácsi László; adószedő pénztárnokká: Kerekes György; ellenőrre: Cserepes Mihály; ügyvédé: Dr. Ozory István.

Fontos dolog volt még az egyházkerületi és egyházmegyei hivatalokra való szavazás, a mely ismét egyhangulag és közfelkiáltással ejtetett meg; egyháztanácsunk 5 szavazatát, a püspökséget illetőleg Révész Bálint lelkészünkre; a főgondnokságot illetőleg gr. Degenfeld Imre eddigi kiváló érdemű főgondnokra. Szavazatot kaptak még: az egyházkerületi főjegyzőségre Tóth Samu és Dr. Farkas Antal, az aljegyzőségre Joó István és Dr. Kovács Sándor jogtanár. Az egyházmegyei hivatalokra ugyanazok nyerték meg a debreczeni egyház 5 szavazatát, kik azokat eddig is viselték.

A képviselőház febr. 3-iki rövid ülésében elnök bemutatta a Budapesten 1883. évi január hó 14-én tartott négyülésnek gróf Apponyi Albert képviselő által beadott kérvényét, melyben a jelenleg hatályban levő választási törvényt módosítani s az általános választási jogot törvényesíteni kéri. (Elénk helyeslés a szélső baloldalon.) Kivonat a kérvényi bizottságnak. Rakovszky Géza előadó bemutatta a kérvények 24-ik sorsjegyzékét. Az uszaráról és a káros hitelügyelekről szóló törvényjavaslat harmadszori felvételében elfogadtatik. A legközelebbi ülés csütörtökön délelőtt lesz. A főrendiházban Majláth György elnök bemutatta a miniszterelnök értesítését az 1883. évi IV. és V. törvényekről kihirdetéséről. Duka Ferenc a képviselőház jegyzője áthozta az uszaráról és a káros hitelügyelekről szóló törvényjavaslatot. A harmas állandó bizottsághoz utasították, mivel — mint az elnök mondá — ugyszólván ambivalis természetű s nem tisztán jogi, de nemzetgazdasági érdekű is s mert igen széles körökert érint A bizottság csütörtökön fogja tárgyalás alá venni.

Szinügyi érdekeink.

Debreczen, 1883. febr. 5.

E lapok hasábjain tegnap bővebb méltatásával találkoztunk színházunk jelenlegi anyagi állapotának, melyre különös okot a szinüzgató 1500 ftos segélykérdése szolgáltatott. Hogy megkapja-e igazgatót a kért segélyt vagy annak egy részét is, azt a városi közgyűlés határozata előtt tudni nem — csak sejténi lehet, ha tekintetbe vesszük, mily közönyös vagy is inkább ellenséges indulattal viseltetnek még legvagyonosabb és magokat műveltebbnek tartó polgártársaink is, minden iránt a mi színházunk.

Ösmerek olyan embert, debreczeni polgárt, nem egyet, ki áll 300,000 frtig, de azért soha nem látja a színházban, saját zsebéből soha nem járul egy garással sem a szinüzg, — a köz-nemzeti művelődést előmozdító emez intézményhez, de azért valahányszor csak alkalma nyílik, a leghevesebben ellenez minden néven nevezendő segélyt, mely a város közpénztárából nyújtani szándékoztatik, melyből ő reá vajmi parányi rész esik; s ez annál elszomorítóbb, mert hova tovább tapasztaljuk, hogy az a kis közönség, mely állandó színházunkat — a tehetős gazdálkodó polgári elem teljes nélkülözése mellett, — kezdettől fogva fenntartja, mindinkább kimerül, mert hiába, nincs azon mit tagadni, Debreczenben, a lakosság arányához képest az u. n. intelligencia felette csekély. Ugyanaz a maroknyi művelt közönség tartja fent a közművelődés majd minden intézményét, ugyanez áldoz minden tere, mely a szini előadásoknak is állandó látogatója.

S még ehez ugyanezen közönségnek egy kis töredéke t. i. a kik a városi képviselő testületnek tagjai — küzd mindanyiszor a legnemesebben, valahányszor durva, szentség-

telek kezek — a szinüzg élő fájának amugy is gyenge gyökérszállaira megdondolatlan baltacsapásokat mérnek és ezekkel s ezekkel köszönhetjük, hogy városunkban a szinüzg kezdetől fogva oly mértékben istápolatik, hogy büszkén elmondhatjuk, miszerint a két országon subventionált nemzeti színház után legelső a debreczeni — egy a társaság tagjai, mint megélhetés tekintetében is.

Ily körülmény között valóban nagyon kétes, hogy a kellő indokolt kérelem daczára is — megkapja-e, vagy egyáltalában nyer-e valami segítséget a várostól Krecsányi igazgató — ha bármely segélyben részesíti a közgyűlés, bátran elmondhatjuk, nem érdemtelene esik jó akarata, mert ügybuzgóbb, tevékenyebb, fáradságosabb szinüzgatót aligha ösmertünk valaha egy tekintetben még nagyon is tulságba megy, a mire azonban később rá térünk) — ha nem kap semmit, akkor is nil desperandum edes director ur, — hanem lásson utána, hogy a létező bajokat miképen lehetne orvosolni, mi képen segíthetne magán, az anyagi jólét előmozdítását, mely segéd eszközökkel érheti el leginkább, mert megvagyunk irva: „Segíts magadon s az Isten is megsegít!”

Részünkről, ha egyébbel nem, legalább — egy par ószinte jóakarattal kifolyó tanácsal akarunk szolgálni Krecsányinak, kiről ugyan hírlapjaink azt tartják, hogy senkire és semmire nem igen szokott hallgatni, csak egyedül a saját észére. — No hát még azt is megreszkírozunk, hogy falra hányjuk a borsót; de az az egy kis haszna még is csak meg lesz ennek az elfeluttatási sorozatnak, hogy elmondhatjuk: nem érhet bennünket szemrehányás, hogy jóakarattal fel nem hívtuk a hozzáférhetlen igazgató figyelmét némely oly létező bajokra, melyeket könnyen elháríthat miáltal a szinüzgnek ugy anyagi mint szellemi emelkedését előmozdithatja a közönség és saját előnyére.

Lássuk tehát sorozatunkat természetes alkatrészeire felosztva s beszéljük meg a szinüzgény lefolyt elsőfelében észlelt dolgokat nem szenvedve mütész szakértelmet, — hanem csak mint egyszerű rendes laikus szinüzglátogató — sine ira et studio — a mint következők:

Szinüzgünk, színházunk, jelenlegi szervezete.

Thaliának a városi közönség által és részére emelt temploma legfőbb védura maga a tulajdonos város, — no ez természetes; — a főfelügyeletet ezen épület tömeg annak felszereléséi, majd a viszonyok változtatásával a sok ezrekbe került díszlet, ruha — és könyvtár felett is a városi hatóság gyakorolta — s gyakorolja ma is a maga megbízottja által — a szerint a mint sorban Reszler igazgató, — az első intendatura Kiss Sándor intendánsága és Szabó József titkársága alatt (ez volt színházunk fénykora) a második Serényi Imrével, aztán Temesváry, Mándoky és Krecsányi igazgatók — egymásután fel és letűntek. Az anyagi támogatás évről évre megújítva atyai kezzel nyújtott külömböző szinüzglatainknak, nemcsak a város falain belül, hanem még vándorutjakban is, a midőn t. i. Nagyváradon egy nyári szereplés alatt — 7000 frt deficit származván, s a kedves és irányunkban mindig igaz jóakaratot tanusított szomszédváros helyett — ezt is Debreczennek kellett kifizetni. — Nem így azonban szellemi tekintetben. — A szellemi felügyelet a városi hatóságtól teljesen független szinüzg egyet által lett volna gyakorlandó.

Ez azonban ezt, — az intendatura ciklusai letűnése óta — nem gyakorolja, jelenleg ez az egyet: előhalott.

A színházra — mint épületre, annak felszerelésére, a díszletek, jelmezek és könyvtára — mint érték a nyagokra fel-

ügyel a város tanácsa — egy, tanácsnoka által, — ki ismét évenként szépen inventál egy városi kapitánnyal s átadják Telegdi urnak, — ez aztán megbizik Boránda, Püspökibe, Somoliba és a házmeesterbe — mind igen jóvalól becsületes emberek — és nincs is semmiben hiány; a tüzbiztonság felett ott örökösök Boczkó Soma és díszes gardája, a rend és közbátorságra a polgári és katonai közegek, — ne hagyjuk feledésbe, testi épségünk s egészségünk három — négyszeresen is meg van védve — ha a nézőtérben széttekintünk; — hanem hogy abba az igy minden oldalról — kívül — belül megvédett, őrzött és ellátott nagy háznak szinpadán micsoda előadások tartatnak, — mely irányelvek tartatnak szem előtt — hogy a nemzeti művelődés legelső feltelete mellett — a közönség műgényei is kiélegíttessék és a szinüzglat illetőleg a vállalkozó szinüzgató is megellessen (?) erre nézve legegyszerűbb feleletünk, hogy jelenleg az ezt kormányzó villámcsomó — egyesgyedül és kizárólagosan a Krecsányi kezében van összpontosítva.

Ó az erős Isten, uraknak ura! Ó a nap, — mely körül a halvány bolygók — csak néhánéhá mernek pislogni, de csakhamar elnyomatik gyenge fényük. A saját embereinek csak annyi befolyás van engedve a szinüzgató ügyeibe illetőleg a szellemi vezetés ellenőrzésébe mint a menyire befolyása van a bolygókak a nap fényözönére. — Az áldott nap, ha jótékony sugarai átmelegítik a földet övedző légkört — akkor minden virul és díszesen tenyészik nekünk; — lássuk tehát színházunk napját — vagy is Krecsányi igazgatót és az ő működését!

Zero.

Külföldi dolgok.

Miért járt Giers Bécsben? Giers a

czár koronázására hívte meg a bécsi udvart, további megnyugtató felvilágosításokat adott Kálnokynak az osztrák határon folyó orosz hadikészüldésekről; szóba hozta egyuttal Bosznia és Hercegovina bekebelezésének kérdését s végül javaslatot tett a dunakérdésben oly értelemben, hogy a megengedik Oroszországnak a kiliai dunaág hajóhatóvá tételét, elfogadja a Barrère féle javaslatot. E mellett az egyiptomi kérdés is hatalmas nyilatkozatok végre az angol körjegyzékre. Oroszország, Ausztria és Olaszország osztrák Anglia nézeteit, Németország azonban tartózkodóbb állást foglal el.

A kiutasítási törvényre vonatkozólag Párisban általános a nézet, hogy a szenatus némi módosítással elfogadja. Eddig már három módosításról beszélnek: 1. Ama trókövetelő kiutasításának lehetősége, kik az állam biztonságát veszélyeztetik, de meghagyásuk összes jogaikban; 2.) Azon hercegek kiutasíthatása és rendelkezés alatti állapotba helyezése, kik a hadseregben szolgálnak, de választathatóságuk fentartása; 3) Kiutasíthatóságuk választathatóságuk elvesztésével, de katonai rangjaik megtartása.

A török-montenegrói határrendezés ügyében a következőket jelentik Csetinjeből: A fejedelmi kormány a határszabályozás befejezésének Törökország távolmaradása következtében való meghiusítása miatt sérelmi jegyzéket intézett, az idegen hatalmak képviselőihez. A jegyzék hangsúlyozza, hogy ha a határkijelölést a Skutari-tótot északkeletre 15 nap alatt loyális török katonai segédkeg mellett teljesen be nem végzik, Montenegro semmisnek fogja kijelenteni a

magát, minőre csak egy hollandi képes sörös kancsója mellett. Az öreg utas biborvörösé lett dühében.

Uram... uram!

A szivaros ép oly kevéssé mozdult, mint a basa, kit fekete szolgáló pávatollal legyezget.

— Nem hallja ön? Némek alkalmatlan a dohányfüst. Uram... uram! hm! hm!

Az öreg köhögni kezdett s a köhögés nemcsak mérgének volt következménye, hanem a füst is kaparthatta torkát. A fiatal ember végre elveszté türelmét.

— No, no! legyen nyugodt; ha baja talál lenni, majd tartom a fejét. Vagy talán használ egy kis hátha verés is! No lássa, már elmúlt.

Az öreg nem hallotta gunyolódásait.

— Uram! — kiáltá, engedjen. Vezető, állítsa meg a kocsit; ez gyalázat!

— Ön az oka; ön egy vén makacs ember, hisz ki akartam nyitni az ablakot.

— Eh uram! én azt követelem öntől, hogy ne szivarozzék!

— Ah! ez lehetetlen.

— Majd meglátjuk Vezető, vezető! Kocsis! megállni! Az öreg felig a kocsi ajtaján kidőlvé, lármázott; a kocsi robogásától azonban hängja nem hangzott el a vezetőig, a ki végre észrevette taglejtéséből, hogy neki szól, s a kocsisnak megállást parancsolt.

— Még robogott a kocsi, midőn a vezető már az öreg utas mellett volt.

— Parancsol, uram?

— Szabadítson meg rögtön szomszédomtól.

— Lehetetlen uram; mert még nem vagoun Armájonban, és ez az ur nem is gyalogolhat Bordeauxig.

— Akkor hát dobassa el vele a szivart.

— No ez könnyebben megy.

— Mit könnyebben! azt kívánják, hogy Bordeauxig ne szivarozzam? szivesebben követném utitársam azon kívánságát, hogy a kocsiból kiszálljak.

— Nekem kevésségem önt arra figyelmeztetni, hogy ne szivarozzék, ha ez utitársának alkalmatlan.

A fiatal utas haraggal dobta el szivarját, szemére vonva kalapját, behuzódott szögletébe, elhatározva nem vesztegetni többé a szót.

E jelenet tetszett az öregnek. Győzelmére büszkén, dudolva czirogatta zsebéből elővont arany burnót-szelenczét. Mosolyogva ütögette fedelet, előkészületeket téve a fekete burnót szelleges szippantására.

Végre felnyitotta a szelenczét, mutatóujával megkeverte tartalmát, és élvezettel nyult bele ujjával. Jó adagút felcsipontve ép orrához készült emelni, midőn egy kéz megragadta karját.

— Uram!

— Parancsol valamit?

— Önnek alkalmatlan a dohányfüst?

— Azt hiszem volt már szerencsem ezt önnek kijelenthetni. — Ugyanez időben keze folytatni akarta utját az orr felé.

— Bocsánat uram, — szólt a fiatal ember.

— Eh! eresszem el előbb, aztán meghallgatom.

— Ujolog bocsánat, nekem is vannak ellenszenveim. Miként az ön szervezete nem tűrheti el a dohányfüstöt ugy az enyém végtelen izgatva lesz egy burnótos orra által.

— Mily mulatságos!

— Szerencsétlenségemre ez nem mulat-

ság Annyira nem, hogy ha ön szippantana előttem, én abban a perczen oly dühös lennék, hogy ön vesztetnek gondolhatna. Azt hiszem nem viszi vesztőre a dolgot, nem akarja talán, hogy itt a kocsiiban tépjem szét. Nagyon rut halál az.

— Jól van szól az öreg türelmetlenül — ön nagyon kedélyes, de a legjobbi guny a leg- rövidébb; eressze el kezemet!

— Szivesen, ha elszórja burnójtját.

— Eh! nagyon határozott feltétel.

Egyetlen birkozás fejlődött ki az utasok közt, minek eredménye az lett, hogy a burnó, a helyett hogy rendeltése helyére jutott volna, egy lókes következtében kiszóródva ujjá közül, szeméi és szájába hullott. A burnó- tuzó öreg számalomramelton nézett ki, s kiabálni kezdett.

— Ah uram! mi az ördög! Vezető, vezető, megvakultam. Eh! hát nem hallja?

— Itt vagyunk mond a vezető, — de ha minden perczen megállítják a kocsit, meg nem messzire haladunk. Mit parancsol ismét?

— Határozott kívánságom, hogy szabadítson meg utitársamtól.

— Hiszen eldobta szivarját.

— Az igaz.

— Hát akkor mi baj?

— Megakadályoz a burnótozásban.

— Ön meg szivarozni nem engedni őt, szólt a vezető háthabban törve ki.

— De a burnótozással én nem alkalmatlanokdom neki.

— Azt ön nem tudhatja. Mi okból vonja kétségbe szavaim valóságát? — szólt a fiatal ember.

— Ennek az urnak igaza van. Engedje

(Folyt. köv.)

legujabb határ-konvenziót és az egész ügynek elintézését egy európai bizottságra fogja bízni.

DEBRECZENI BÁLTEREM.

A függetlenségi párt táncvígalmá.

Az a szombati éj a Koronában! Az koronája volt valamenyi éjszakának, mely mostanában közmulatságban telt el.

Nem mond igazat a nóta: „Nincs menyország.” Van a függetlenségi párt bálján a „Korona” dísztermei menyországa alakultak át: beleköltöztek a nagyalok.

Mit írjunk e mulatságról? Hiszen minden igyekezet gyöngye kísérlet marad, midőn a függetlenségi párt pártatlan sikerü báljáról akar hű képet nyújtani.

Esti 7 órakor lett kibontva a vigalom zászlója, s pár óra alatt közönség a tánc és jókedv istenének.

Ez a mulatság külső képe. S ebben már benne van a siker.

Odább egy lépéssel már a fesztelenség, a határtalan jókedv tere van, s benne a dalgáz párok ifjui tűztől hevült sorainak elragadó látványa.

Erről toll nem nyújthat képet. Látni kellett azt. És látni csak a függetlenségi párt bálján lehet.

Egy dísz-koszorút élővirágokból.

Az aranykedélyű ifjuság is ott volt teljes számmal.

Mondanunk sem kell, hogy ok a főrészesei annak, hogy a közönség jól mulatott.

Nemcsak helyből voltak vendégek. Kolozsvár városa is képviselve volt; az estély legkimagaslóbb alakját, Orbán Balázs országgyűlési képviselőt a budapesti elvtársak részéről szintén szerencsénk volt üdvözölnünk.

Nem hiányzott ott semmi, a mi a teljes sikerhez szükséges.

Csak egy körülmény idézett elő sajnálatot. Az, hogy a bárra ígérkezett országgyűlési képviselőket az indulás pillanatában fontos pártügyek visszatarták a lejtövelől.

De azért szellemileg jól voltak, sőt a villanyos drót utján üdvözöltek is a társaságot a következők sürgönyben:

Budapest, február 3. A debreczeni függetlenségi párt férfainak s lelkes hölgyeinek mai öröndetes összejövetelök alkalmából legmelegebb hazafias üdvözlötünk küldjük. Thaly Kálmán. Kiss Albert, Hentaller Lajos, Bódogh Albert

A zenekar élén az öreg és az ifjú Boka állottak. Jó magyar zenében tehát éppoly nem volt hiány, mint jókedvben.

Csak az éjszaka volt rövid. Váltig nem akart tágitani az ifjuság. Még hajnalban is 150 pár táncolt.

Végre is a reggel kezdett kopogtatni az ablakon és véget vetett a szép mulatságnak. De emlékenek nem. Az élni fog sokáig. És a mostani siker még nagyobb teremt jövőre.

Az iparos ifjuság bálja.

Február 3-án.

A „Bika” nagy díszterme egészen megtelt az iparos ifjuság által rendezett bárra. Az anyagi s erkölcsi eredmény egyiránt nagy volt, s az előbbi a közönséget, az utóbbi az ifjuságot méltán illeti elismerés.

A rohamosan gyűlő közönség csakhamar táncra perdült, s lankadatlan kedvvel járta a szép táncokat. Észre sem vették, s már beköszöntött az éjfé, s azzal együtt az egész társaságot felvillanyozó esemény. A függetlenségi párt báljának vendége Orbán Balázs országgyűlési képviselő a párt báljának számos vendégével átrándult az iparos ifjuság táncmulatságára. E körülmény új tápot adott a jókedvnek. S az táncban tört ki.

Az iparos ifjuság báljáról — a látogatást viszonzandó — számosan kísérték vissza a vendégeket a párt táncvígalmának színhelyére. Az eltávozott rész aztán ott folytatta a mulatságot, melynek a „Bika”-ban 6 órakor lett vége.

ÜJDONSÁGOK.

* **A ref. apópaii lelkészi állomásra** a pályázat már kihirdetett a püspök által az egyházi lapokban. A pályázati kérvények az egyházi új törvény értelmében Dávidházy János espereshez Pocsajra küldendők febr. 15-ig. Így a debreczeni lelkészválasztás márcziusban valószínűleg megejtetik.

* **Két bál tartottát a mult szombaton** Debreczenben. A függetlenségi párt és az iparos ifjak bálja. Mindkettő főleg a függetlenségi elveket valló közönségre számíthatott. Széltiben beszéltek ez oknál fogva előre, hogy a két bál anyagilag egymást rontja. A jóslat szerencsére, nem teljesült. Mindenik a lehető legnépesebb volt. Ez elvitatlan tény is a legfényesebben bizonyítja a függetlenségi elem életre valóását Debreczenben. Öröndünk ennek a kedvező jelenségnek. S még ha megemlítjük, hogy ezeken kívül ugyanazon az estén két oly bál volt e kettőn kívül, a melyek-

ben szintén függetlenségi s iparos elemek vettek kiváló részt, a jó ügyek iránti érdeklődés a polgárok emelkedett gondolkodását jellemzi. Talán az első eset volt most, hogy a függetlenségi bálban a helyi kormányzó képviselve legyen s így elvihette az illető emlékül azt a szíves barátságot, melyben a függetlenségi párt tagjai részesítik embertársaikat s hirt vihetett pártjának arról, hogy ez a mi jó közönségünk mily — szereetre méltó.

* **Gr. Teleky Sándor**, városunkban időző kitünő írónk holnapután utazik el körükből Erdélyországba. És örömmel jelezhetjük, hogy a kiválóan jeles férfiú a jövő nyarat városunkban tölti s a nagy erdőn fog lakni.

* **A függetlenségi párt táncvígalmának** jövedelméről a számadások még nem készültek el, s így ez alkalommal csak a felülírtésekről emlékeztetünk meg. Legközelebb közölni fogjuk az összes levételekről szóló jelentést. Vették a következő kimutatást: Felülírtettek: Orbán Balázs orsz. képviselő 4 frt, Jónás Lipót 10 frt, Zöld János 1 frt, Kertész István 1 frt, Kertész Mihály 1 frt, Prém Ferenc 1 frt, Kállai Andrásné 2 frt, Kertész János 1 frt, N. N. 50 kr, Harangi Mihály 1 frt, dr. Legányi Gyula 2 frt, Kerekes György 1 frt, Vértési József 1 frt, Kozma János 1 frt, Keszei József 1 frt, Karai Jánosné 1 frt, Deak Imre 1 frt, dr. Szántai Károly 2 frt, Szűcs István 50 kr, Kovács Ferenc 1 frt, Bácsi András 1 frt, dr. Ozory István 4 frt, Kiss Gábor 1 frt, Pethő Lajos 1 frt, Kovács Lajos 2 frt, Bócsi Sándor 50 kr, Seres János 1 frt, Bácsi László 1 frt, Polgári M 1 frt, Szőke János 1 frt, Tóth János 1 frt, Nagy István 2 frt, Salánki Ferenc 50 kr, B. Nagy János 1 frt, Trnka 1 frt, Bucsan István 1 frt, Nagy Ferencz ár. üln. 1 frt, N. N. 1 frt, Sarkady József 1 frt, Tóth Sándor 1 frt, Moldoványi Ignácné 1 frt, Vámosy István 2 frt, L. Nagy Balint 1 frt, Kovács János 1 frt, Törő Imre 1 frt, Nagy Pál 2 frt, Sebess György 2 frt, Összesen 68 frt. Fogadják a t. felülírtök, legmelegebb köszönetüket az ügy nevében. Debreczen, 1883. feb. 4. Kertész István, a párt alelnöke, Kovács Lajos biz. pénztárnok.

* **Az on tombola estély**, melyet a helybeli keresk. testület f. hó 17-én a „Bika” nagy vendéglő dísztermében rendez, fényes kiállításokkal kecsgett s egyike leszen ez év legsikerültebb vigalmának. A rendező bizottság tegnap tartott ülést Szepessy Antal ur, keresk. testületi elnöknel. Ezen ülés határozatai közül a következőket emeljük ki. Belepti jegyek személyenkint 1 frt. 50; család-jegy 3 frt. 50. 4 személyre 4 frt. Páholyok ára 3 frt. — A páholyjegyek mellé külön személy illetve családi belepti jegyek váltandók. — Páholy jegyekre előjelezhetni Zádor Lajos ur kereskedésében; belepti valamint tombola jegyek kaphatók Szepessy Kerekes urak és Beke László ur kereskedésében. Külön személyi meghívók nem küldetnek. A tombola nyeresemények bevérlására 300 frt utalványoztatott. A nyeresemény tárgyak előzetesen kiállítva lesznek.

* **Iszonyu szerencsétlenség.** Salgó-Tarjánban borzasztó nagy szerencsétlenség történt. Tegnap a bánya-telephez vezető fogaskerekkü hegyipálya leszakadt s a melységbe zuhant. A vonalon tizenkét nő veszélyesen megsebesült, hat pedig meghalt, egész testük darabokra szakadt.

* **Az álarcszobál**, mely holnap kedden tartatik a „Bika” dísztermében egyike leend a legkedélyesebb mulatságoknak. Városszerte nagyban folynak arra az előkészületek, midől következtetjük, hogy annak sikere fényes lesz. A farsang ez utolsó vigalmát hirdető falragaszok feltünő szép kiállításban Kuttansi nyomdájából kerültek ki, s utcazszerre sok nézője akad. A kik jól mulatni akarnak, ne mulasszák el e táncvígalmában résztvenni.

* **„Enekegytel”** alakult Tisza Füreden. Célja az egyetlen temetési szertartásoknál vallásfelekezeti különbség nélkül, továbbá ha zafias jellegű ünnepélyeknél közreműködni.

* **Jelly vásár.** Székelyhídon az ugyne vezetett Zsuzsanna vásár — mely a legjobbak egyike szokott lenni — f. é. február 22. és 23. napján tartatik meg; első napon baromvársár és a másodikon vegyes árúk vására leend.

* **Karpereczet** már most Angliában a férfiak is kezdenek hordani. Azt mondják ez a divat Ausztriából és Olaszországból származik.

* **Táncvígalmom.** — Derecskén a mult héten volt a „Kisdedóvoda” javára rendezett táncvígalmom, mely igen szépen sikerült. Általában a derecskei közönség szépen felkarolta a nemes intézményt, mely nemcsak az értelmiség, de a polgárság részéről is öröndetes pártfogásban részesül ott.

* **Lopás a színházban.** Tegnap este a színházi előadás alkalmával a 17-ik számú középpáholyból, az abban ülő Oláh Emil nánsai lakos téli kabátját egy ismeretlen tolvaj ellopta. A rendőrség erőlyen nyomozást indított meg ez ügyben, mi pedig figyelmeztetjük a színházba járó közönséget, hogy ruháját a színházi páholyok előcsarnokában ne hagyják őrzetlenül.

* **Szini üjdonságok.** „Hőfeherke és a törpék” című látványos tündérrege kerül holnap színrre, a gyermeksereg s iskolai ifjuság örömére. A darabban a hét törpét hét gyermek fogja ábrázolni, s a legnagyobb szerepben a kis Medgyessy Károly mutatja meg tehetségét. A gyermekeket Németh József tanította be s a darabot is ő rendezi. Az előadás kivételkép felhétkor kezdődik s leelőszünetben lesz. — „A kertész leány”, Becs.

legujabb operetteje még e hó folyamán színrre kerül. A czimszerepet Cserváry Ilona és Vada ny Vilma kisasszonyok felváltva fogják játszani. — **Kreccányinó** a ma esti vonattal Budapestre utazik, hogy holnap a budai várszínházban színrre kerül. „A kis szórakozott” vigjátékot megnézzé, melynek czimszerepét a jövő héten ő fogja nálunk ábrázolni. — **Fényéry Mór** ismét visszaszerződött a debreczeni színtársulathoz. — **Márkus Etel**, a szini tanoda végzett növendéke szándékozik nálunk három kiváló szerepben föllépni. A darabok, melyeket választott: „A bagdadi herczegnő”, „A szigetvári vértanúk” és „A 47-ik ezikk”. — **E. Kovács Gyula** e hó 19-én kezd meg nálunk vendégszereplését. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét e rendkívüli műveltet ígéro néhány előadásra.

* **Egy hittanhalgató** a francia, angol és német nyelvű órákat ad, — illetoleg gymnas, s real tanulók mellé, helyben nevelүүл ajánlók. Bővebben értekezhetni szerkesztőségünkben.

* **A helybeli úriak** által az 1881/82. évben rendezett társas estélyek részvényes tagjait felkérem, hogy f. hó 7-én d. u 5 órakor a megyeház kistermében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjen k. — A rendezőség nevében Lökös Gyula.

* **A lakadalom.** Közelebb mult héten Tóth József kiujszállási lakos hazánál lakadalmat tar ottak, hol is a völegeynyel egyik vendég összeszólalkozott, s midőn azt felhevült boros állapotában öklével meg akarta ütni, a felesége ölében levő saját két hónapos gyermekét egy ütötö föbe, hogy a gyermek tüst szörnyet halt.

* **A borzasztó gyilkosság** híre, melyről lapunk utóbbi számban már értesítést adtuk, gyorsan befutotta a várost, s különösen lejutólag hatott a meggyilkolt Fischbein Sámuel Debreczenben lakó rokonságára. A rémes gyilkosság tárgyában a következő részletekről értesülünk. Fischbein Sámuel kiskereskedő H.-Szoboszlón közkedveltésben részesült; nem emlékeznek arra, hogy ellensége lett volna valaha, családja nem lévén, igen szerény élt, midől következtetve, sokan gazdag embernek vélték. A folyó hó 1-sőjén este nyolcz óra után boltját bezárta s nyugalomra fektült. A rablgyilkos, mint a hogy azt a vizsgálat kideríteni véli, ekkor koopogtathatott, s Fischbein bebecsátolta. Abból a körülményből, hogy a kereskedő fejének hátsó részén két baltautés látható, azt sejtik, hogy Fischbein háttal állott a gyilkoshoz, s miután leütötte hátulról, kifosztotta, azután pedig — valószínűleg, hogy fel ne ismerje, — nyakát a szalmái vágó késsel elvágta. Az orvosi vizsgálat kideríté, hogy a nyak elvágása akkora történt, mikor már az áldozat meg volt halva. A kereskedésből, a szalmái kényen kívül mi sem hiányzik; a gaz gyilkos csak pénzt keresett, de 24 forintnál többet nem vihetett el. A gyilkosság színhelyére a debreczeni kir. törvényszék Lengyel Imre vizsgálóbírótt küldötte ki.

* **Kürözöm.** A kecskeméti színházban holnap este — mint értesülünk — farsangi bohózat lesz. Színrrekerül a „Zsidó honvéd.” A belepti-díj 27 kr. lesz úgy azonban, a mint ez a 27 kros üzletben divatban van. Egy páholy ára 8 or 27 kr, egy zártzéké 2-er 27 kr két karzatjegy egyszer 27 kr. stb. Az előadásba minden jelenlevő beleszedhet, zavarhatja a játszó jelenéseket, vicczelhet, egy szóval a közönség is játszhatik. Erre vonatkozólag a színlapon ez lesz jelezve: „az előadásba mindenki egész bátran beleszedhet, de az illem tiltja a beleszedést.” Ezeket kívül kiváló érdeket kölcsöz még az előadásnak az, hogy minden jegy mellé ez izlésesen sült és igen jó fánk jár és pedig olyan fánk, amellyel közül egy darabban egy arany, kettőben egy-egy lázias, négyben ezüst forintos, huszban egy hatosos, a többiben finom baraczk lekvár lesz.

Debreczeni színház.

A „Tündér fátyol” című látványos darab került tegnap színrre csinosan megtelt ház előtt. A darab gyönyörű díszleteit ma is nagy érdekek szemlélte a közönség.

— **Heti műsor.** Kedd, február 6. bérlet-szünetben: „Hőfeherke és a törpék”, látványos tündérrege; szerda, febr. 7. bérlet-folyamban: „A tiszaabáti libácska” vigjáték 1 felvonásban és „Coscoletto”, operette 2 felvonásban; csütörtök, február 8. bérlet-szünetben, **Csékly Ilona jutalomjátékául:** „A szerelem iskolája”, eredeti színmű 5 felvonásban; péntek, február 9. bérlet-folyamban: „A Stomfay család”, eredeti színmű 4 felvonásban; szombat, február 16. bérlet-folyamban: „Fatinicza”, operette 3 felvonásban; vasárnap, február 11. bérlet-folyamban: „A jegygyűrű és a szentgáli vadászok”, népszínmű 3 felvonásban.

GAZDASÁG, IPAR, KERESKEDELEM.

— **A vetések állása** a mezőgazdasági állapot január második felében. A földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium állandó gazdasági tudósítóiól folyó hó 16-tól 31-ig beérkezett jelentése szerint a vetések állása az ország nagyobb részében jónak jelezhető. A tudósítások szerint a közelmúlt betekben a folytonosan tartó száraz hideg időjárás a hótakaró nélkül levő vetésekre káros hatással volt. Miután azonban a közelmúlt

napokban, mint az az utóbb beérkezett tudósításokból kivehető, az ország túlyomolag nagy részében hó esett, ennélfogva felfedhető, hogy azon kár, mely a vetéseket fenyegette, részben helyre fog pótoltatni a Dunának áradása folytán különösen Győr, Pest-Pilis-Solt, Kiskun és Baranyamegye egyes járásában a vetések viz alá kerültek. Az egerek általi kártételekről Brassó, Csik, Háromszék és Hunyadmegyék némely járásából érkeznek panaszok.

— **Az iparhitelszövetkezet**, melynek eszméjét Matlekovics Sándor államtitkár penditette meg az iparegyesület kebelében, s mely első sorban hivatva van úgy iparunk fejlődésén, mint iparosaink anyagi helyzetén segíteni, gyorsan közeledik a megvalósuláshoz. Mudrony Soma iparegyesületi igazgató már kidolgozta a hitelszövetkezet alapszabályait s azok legközelebb a bizottság elé fognak terjesztetni, melyet e czélból az iparegyesület illető bizottsága kiküldött.

CSARNOK.

Hogy öltözködtek a régiek?

(Vége)

A kabát két hosszú, oldalt összevarrt szövetdarabból állott. A spártaiaknál e kabát mindkét oldalon nyitva volt, hogy annál inkább lebeghessen. Ünnepeles alkalmakkor egy másik felöltő (peplum) egészíti ki a felső ruházatot. Hogy, különösen a görög nők, mily ügyesen rendezték ruháik redőit az öv segélyével, az autik szoborművek műremekei eléggé igazolják, e tárgyra kiváló gondot fordítottak és sokszor órákat töltöttek vele. De az öv nemcsak e czérra szolgált, — minden tekintetben fontos és becses toltettedarab volt, — benne erőbb tárgyakat, leveleket, stb. is tartottak.

A harmadik ruhadarab, a köpeny, a nőknél és férfiaknál egyaránt egy egészen kerekre szabott szövetből állott; végrei kivételesen rojtok voltak varrva. A köpenyt többféle módon viseltek; leggyakrabban a jobb vállról a balvállra volt vetve, miben oly ügyességre tetek szert, hogy minden kapocs, gomb feleslegessé vált és Olaszországban meg ma is láthatjuk a test és arcz ügyes és gyors elfedését a köpeny segítségével.

Az udvari köpenyek a hón alatt lettek megerősítve és miután ezek igen hosszúra nyultak rojtaik az övbe erősítették.

Sajátszerű a köpenyek a mellrészen való összehajtása, mint az a római és a görög, vagy az egyiptomi nőknél a szokások volt.

A római nők főkött föléit is viseltek, a mivel hajukat kötötték össze; mely grászban lenyíratják hajukat. A görög hajviselet egyszerű hátra fésült kontybol állott, a mi a nyakát teljesen szabadon hagyta és a mi a görög fej szép alakját is teljes érvényre emelte.

Kalapot csak utazásra használtak. Sophokles leírása szerint Oedipus legfiatalabb leánya, Ismene, kalappal fején utazott atyja után.

Az egyes szobrokon ékszereket, nevezetesen fülbevalókat, gyűrűket és karpereczeket is látnak. Ez utóbbiak jobbjára kigyó alakban, három-négy karikából készültek.

A lábat részint egész cipő védte, részint pedig csak egy szíjjakkal és zsinórokkal odaerősített talpdarab, a mint azt az újabb pergameni leletek is igazolják.

A gyaaszt már a régiek is kifejezték ruházatuk által. Eleinte ott is fekete volt a gyaaszin — de a római császárok idejében — megváltozott a szokás és a gyaasz fehér színbe öltözött. Stuart Mari, ki férjét fehérben gyaaszolta, valószínűleg e divathoz tartotta magát.

A többi nemzetek közül az ó-európai népek mindig különböztek az öltözék és viselet tekintetében és pedig nemcsak az elkészítés módja és az anyag minősége szempontjából, de abban is, — hogy szerették a változást és utazást.

A 16 ik század közepe táján a francia udvar — az elelmód, a szokások, a konyha és a viselet tekintetében — valamenyi európai nemzet mintaképévé lett, de még a francia nyelv is divatosabb lett.

Igy a divat nagyhatalmi állása érintetlen még ma is és azon igen óhajandó lenne, ha legalább önök, magyar hölgyek, kik szépség tekintetében ugys elsőik minden vetélytársaikk között, folszabadítanak magokat e gyámság alól, és visszatérnek a „régijó és szép idők” viseletéhez, mely még szebbé tenné önöket, ha ugyan a fokozás lehetőségének feltétele nem sértés és ellentmondás az előbbi állással szemben.

TÁVIRAT.

— **BUDAPEST, febr. 5.** Az országgyűlési függetlenségi pártban beállott válság — úgy látszik — szépen fog lebonyolodni. A párt szakadni kívánó része még eddig kisebbségben van. Tegnap nyilatkozatot irtak alá 20-an, s ha az a jövő vasárnapi pártgyűlésen nem győz, akkor ezek kilépnek a pártkörből.

Szerkesztői posta.

— **Budapestre.** Ne aggodjál. Itt készült más alkalmi czélból. Töled vártam akkor is, tegnap is, ma is valamit. Mások te előző meg a más közleményét, azt szeretnők mi.

— **Helybe.** Minél gyakrabban.

Felelős szerkesztő: HENTALLER LAJOS.

Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.

A DEBRECZENI
IPAR- és KERESKEDELMI BANK

XVI. (16) RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1883. február 25. napján délelőtt 10 órakor tartandja Debreczenben,
a városház nagy tanácstermében.

melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívotnak azon figyelemmel, hogy az alapszabályok 23-ik cikkének rendelete szerint, részvényeiket a közgyűlés előtt legalább öt nappal, az intézet penztáránál le kell tenniük.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1882-ik évi üzletről
 2. Az 1882-ik évi számadások és mérleg s ezzel kapcsolatban a felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése után a zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása feletti intézkedés; végre az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megtagadása feletti határozat.
 3. Az alapszabályok 34-ik cikke értelmében, az igazgatóságból kilépő két tagnak, valamint az alapszabályok 45-ik cikke értelmében kilépő három felügyelő bizottsági tagnak megválasztása. A kilépők újra megválaszthatók.
- Az évi jelentés és mérleg a közgyűlés megelőző nyolcz nap alatt az intézet helyiségében, az üzlet-órak alatt megtekinthetők.
- Kelt Debreczenben, a debreczeni ipar- és kereskedelmi bank igazgatóságának 1883. február 1-én tartott üléséből.

Az igazgatóság.

A DEBRECZENI
IPAREGYESÜLETI TAKARÉK- és HITELINTÉZET

t. cz. részvényesei

f. évi február hó 25-ik napján d. e. 10 órakor
a városház kis termében megtartandó

IX-IK RENDES KÖZGYÜLÉSRE

azon figyelemmel meghívotnak meg, hogy szavazatjog gyakorlására csak oly részvényesek jogosítvák, kik a közgyűlés előtt legalább harmincz nappal a részvénykönyvbe be vannak vezetve.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóságnak a lefolyt üzletéről jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérlegb. etterjesztése s a felmentvény megadása.
4. A nyereség mikénti felosztása.
5. Felügyelő bizottság választása.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében a hivatalos órákban megtekinthető.

Gyarmatárak, halak, különlegességek

közvetlen tengerülről hozatva a legjutányosabb árban.
Postán 5 kilónként portómentes, a legpontosabb kiszolgálattal mellett.

Mocca valódi, nemes, tüzes	frt 6.—	Ural Caviár uj, nagyszemű Ko.	frt 3.—
Ceylon gyöngy, legfinomabb, erős	5.50	Elb Caviár uj, középszemű Ko.	2.—
Plantagen Ceylon briliáns szép	5.—	Heringek uj hollandiai 25 darab	1.60
Plantagen Ceylon legfinomabb erős	4.70	Kövév heringek uj, nagy 30 darab	1.45
Ceylon finom erős	4.45	Kövév heringek uj, közép 45 darab	1.30
Cuba kézköld erős, szép	4.30	Sardinia heringek ff. kicsi 90 darab	1.25
Menadó extra finom nagy szemű aranybarna	5.45	Sardella heringek ff. kicsi 250 darab	1.30
Arany Jáva nagyszemű extra finom	4.60	Kieli Sprott ca. 200 darab 1 láda	1.15
Arany-Jáva ff. nagyszemű erős	4.30	Kieli Sprott. ca. 400 darab 2 láda	2.—
Gyöngy-Mocca igen erős ff.	4.50	Kieli búcklingek 40, 45 darab 1 láda	1.75
Jáva zöld nagyszemű, erős ff.	3.60	Lachsheringek fr. tiszt. 30 drb 1 lád.	1.90
Santos zöld erős, szép	3.45	Fr. osztriga ca. 50 drb 1 láda	2.30
Rió reel erős, tiszta	3.—	Fr. Schellha ak pr. 5 kiló láda	1.75
Asztali rizs extra finom tiszta szemű	1.45	Fr. Schell (tengeri nyelv) pr. 5 k. l.	1.75
Asztali rizs legfinomabb nagy szemű	1.30	Családi thea schw. extrafin. Ko.	4.—
Asztali rizs finom, durva szemű	1.15	Családi thea schw. legfinomabb. K.	3.45
Gyöngy Sagó valódi kelet-indiai	1.60	Jamaicai rum extra finom 4 liter	5.—
Sultán-Rosinák legfinomabb sárga	2.60	Jamaicai rum legfinomabb 4 liter	3.75
Elemé-Rosinák legjobb, nagy	2.—	Mandarin-Arac ff. o. 4 liter	4.—
Mandulák édes, legnagyobb	4.60	Cognac de Champagne extra finom	7.—
Borsó és Piment (szegfűszeg)	3.75	4 liter	7.—
		Genévre valódi hollandiai 5 liter	2.30

Kérem a czégetet más utánzókkal el nem cserélni.
SCHULZ E. H.
ALTONÁBAN, Hamburg mellett. Fennáll 1864 óta.

MEGHIVÁS.

H.-NÁNÁSI TAKARÉKPÉNZTÁR

részvényesei az 1883. évi február 25-ik napján délelőtt 9 órakor
a városháza nagy termében tartandó

KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1882. évi mérleg bemutatása s megbirálása.
2. A felügyelő bizottság jelentése a múlt évi számadás és mérleg megvizsgálásáról, ennek kapcsán az igazgatóság és tisztviselők részére a felmentvény megadása.
3. Igazgató és gondnok választás.
4. Felügyelő bizottsági tagok választása.
5. A választmány kilépő tagjai helyett új tagok választása.
6. A napi biztosi díjak felemeléséről javaslat.
7. A 10 évet kiszolgált tisztviselők fizetésének 10%-tőlival felemeléséről javaslat stb.

Pákozdi Lajos m. k.
elnök.

Tessék elolvasni!

A „percz-nyomó“

(D. R. P. N. 14,120 cs. kir. osztr. szab. ezüst-érem és okmány.)

az egyedül szabadalmazott levonó-készülék nyomtató-festékekkel, mely képes szárazon, prés nélkül számmelküli mennyiséget egyenlő erős mély fekete (és színes) eltörülhetlen levonatot tenni, mely egyedül a világpósta-egyletnek, mint nyomtatvány, díjméréslethez részesül. A „percz-nyomó“ túlhaladja az eddigi levonó-készülékeket, mint: Hecto-, Auto-, Polygraph sat. sat. Készülékek dupla nyomásra 18.50 márkától feljebb. Bizonyítványok, ítéletek és prospektusok a készülék felett, mint szintén eredeti levonatot ingyen és békéremmentesen.

Zittau, Szászországban.

Steuer és Dammann.

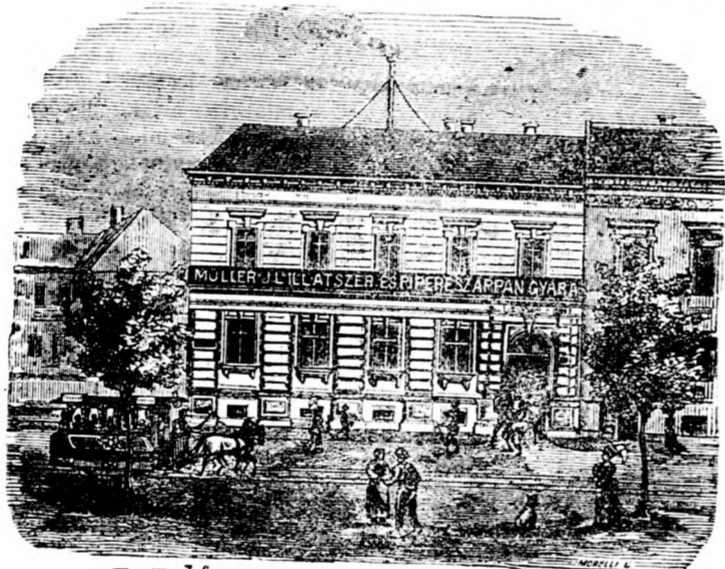

HARSÁNYI ISTVÁN

asztalos.

Ajánlja jól és dusan berendezett asztalos üzletét, mindennemű asztalos munkák pontos és jutányos áron elkészítésére.

Üzlethelyiség: Bathányi-utca, Laky Lajos ur házában.

MÜLLER J. L.

ILLATSZER- ÉS PIPERE-SZAPPAN-GYÁROS
BUDAPEST.

Gyár: VII. Rottenbiller-utca 36. sz. n., saját ház.
Raktár: IV. Koronaherecz-utca 2. sz., a „Virágkirálynéhoz“.

Ajánlom saját gyártmányú illatszerimeit és pipere-szappanaimat ugy nagybani eladásra, mint a t. fogyasztó közönségnek posta útjáni rendelésre. — Az általam készített:

Müller J. L.-féle

családi szappan.

Dr. GEBHARDT LAJOS egyetemi tanár és Rókus-kórházi igazgató ur által nekem kiadott bizonyítvány szerint, a finom szappan fogalmának és minden ahoz kötött követelményeknek tökéletesen megfelel s a bőrnek lágyaságát és üdéséget idézi elő. Darabja 35 kr., 3 darab dobozban 1 frt.

Carbol-szappan.

Dr. Lenhossek Josef kir. tanácsos és nagy. kir. egyet. tanár ur nekem kiadott bizonyítványa szerint, a fentebb hivatalt bir s a bőrkiütéseket eltávolítja. — Darabja 40 kr., 3 darab dobozban 1 frt 10 kr.

Poudre de Serail,

legfinomabb arczpor.
BLAHA LUJZA (báró Splényine) ő méltósága kedvelt arczpora és általa a következő sorokkal tüntettetett ki:

Tisztelettel MÜLLER J. L. illatszerész urnak Budapestben.
A Poudre de Serail, melyet ön feltalált, valóban kitűnő és mindenben páratlan, mert nem csak az arcon láthatatlan és tartós, de egyseren mind a legfinomabb illatú szappannal, az arczra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczporral nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságait jövchen mint kedvező arczporomat kihasznál fogom használni és meg vagyok győződve, hogy földmúltatlan jóságáért általános elismerésnek fog orvondulni.

Tisztelettel BLAHA LUJZA.
A Poudre de Serail fehér, rózsás és sárgás szízen kapható. Egy doboz ára 60 kr. és 1 frt.

Minden itt fel nem említett pipere- és illatszer, valamint mindennemű pipere-csokor nálam nagy választékban kapható.

Postal megrendelések utánvételre pontosan teljesítenek.

Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Minden cikket ezen bejegyzett védjeggyel van ellátva, valóóságát az bizonyítja.

Fentebbi gyártmányok részben az alábbi jegyzett czégnél kaphatók:

Debreczenben: Mihalovits István, Göll Nándor, Dr. Rot-schnek V. Emil, Sepesi és Kérekas uraknál.

Pompadour Creme.

Ezen szer, melylyel a híres Pompadour asszony esodaszépességét késő agykoráig fönn tudta tartani, anélkül, hogy az egészségének ártott volna, általam eredeti tisztaságban állítottam elő, s azt a tisztelt hölgyvilágnak a leghathatósabban ajánlhatom. Egy tégelylyel 1 frt 60 kr.

„Ixia Lyss“

a legfinomabb és lekedveltebb illatszer, mely illatának kellemessége és tartóssága által tünik ki: Darabja 1 frt 50 kr. és 3 frt.

„Eau de Cologne“

saját gyártmányom. Kitűnő szer fej- és fogtájás ellen, nemcsak a fejet és szemeket erősíti, hanem a bőrnek is puhasságot és üdéséget kölcsönöz, az arczgyöngösége és a szemlajok megszüntetnek, ha ezen szerrel közönséges vízzel vegyítve a szemmet mosunk, vagy egy véle nedvesített ruháccal borogtatjuk. Kis üveg 40 kr., nagy üveg 80 kr. — Továbbá a következő kitűnő illatszer: Fleurs d'Orange, Opopanax, Rézeda, Tubarossa, Fehér-rózsás, Moha-rózsás, Cypre, Fleurs de Mai, Heliotrope, Jacinthe, Jockey-Club, Jasmin, Marachale, Mille Fleurs, Muse, New-mova Hay (szalma), Patchouli, Spring flowers, Ylang-Ylang, Violette de Parme: Darabja 1 frt 50 kr. és 2 frt 50 kr.

Salicil szájvíz és fogpor.

Kiváló hatással bír a beteg fogbusz meggyógyítására s a fogakról az idegen állatreszeket eltávolítja. — Egy üveg szájvíz 80 kr., kis üveggel 50 kr., egy doboz fogpor 80 kr.

Brillantine,

folyékony lágyító kenőcs, mely a szálak és hajszál, valamint a haj fehéret és lágyaságot előidéző, s a kihullástól és törékenységtől is megóvja. — Egy kis doboz 70 kr., nagy üveggel 1 frt.